

Informationsklass: K1

Statens Energimyndighets remissyttrande angående Energimarknadsinspektionens rapport Ei R2025:10 Vätgas i systemet – en gasmarknad i omställning

Sammanfattning

- Energimyndigheten tillstyrker i huvudsak Energimarknadsinspektionens förslag som presenteras i rapporten *Ei R2025:10 Vätgas i systemet – en gasmarknad i omställning*.
- Energimyndigheten konstaterar att förslaget innebär att ett flertal nya föreskrifter behöver tas fram för att reglera centrala delar av marknaden. Dessa föreskrifter är avgörande för att skapa tydliga och förutsägbara villkor för aktörerna. Det är därför viktigt att arbetet med att ta fram och fastställa dessa föreskrifter påbörjas omgående.
- Energimyndigheten betonar, i likhet med Energimarknadsinspektionen, att en anpassad intäktsramsreglering för vätgasinfrastruktur måste införas före 2033 för att möjliggöra kapitalanskaffning, och stödjer att Energimarknadsinspektionen får i uppdrag att utreda detta.
- Energimyndigheten ställer sig positiva till förslaget att få yttra sig i ärenden gällande koncession och till att försörjningstrygghet och energieffektivitet ska beaktas innan koncession beviljas.

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten välkomnar förslaget om att en ny gasmarknadslag och gasmarknadsförordning ersätter nuvarande naturgaslag och naturgasförordning. Den nya lagstiftningen innebär en efterfrågad och viktig modernisering av regelverket. Att samla regleringen för energigaser i en gemensam lagstiftning är en tydlig förenkling och skapar bättre överskådlighet för aktörerna. Inkluderingen av vätgas är särskilt positiv då detta länge har efterfrågats av marknadsaktörer.

Energimyndigheten konstaterar samtidigt att förslaget förutsätter att ett flertal nya föreskrifter tas fram för att reglera centrala delar av marknaden. Dessa föreskrifter är avgörande för att skapa tydliga och förutsägbara villkor för

aktörerna och för att möjliggöra investeringar i den nya infrastrukturen. Det är därför viktigt att arbetet med att ta fram och fastställa dessa föreskrifter påbörjas omgående.

Specifika synpunkter

Intäktsramsregleringen för gasverksamhet

Energimyndigheten vill särskilt, likt Energimarknadsinspektionen i kapitel 5.12, betona att förutsättningarna i intäktsramsregleringen är avgörande för att kunna attrahera kapital till vätgasinfrastruktur. Det finns därför ett tydligt behov av att en reglering, anpassad för vätgasverksamhetens förutsättningar, kommer på plats snarast. Energimarknadsinspektionen anser att de bör få i uppdrag att utreda och föreslå hur detta ska kunna ske. Energimyndigheten stödjer denna inriktning.

Ursprungsmärkning

Energimarknadsinspektionen föreslår, i kapitel 5.31, regler om ursprungsmärkning av gas där ursprungsgarantier ska användas. Nya föreskrifter om ursprungsgarantier för energi trädde i kraft 1 februari 2026, vilket innebär att gasproducenter kan få ursprungsgarantier för gas utfärdade. Det vore värdefullt om Energimarknadsinspektionen kunde förtydliga vissa aspekter i kommande föreskrifter:

- Vad avses med ”relevanta nätegenskaper” i svensk kontext? Direktivet (EU) 2024/1788 anger att annullerade ursprungsgarantier ska motsvara dessa egenskaper, men begreppet behöver konkretisering i en nationell kontext för att säkerställa enhetlig tillämpning.
- Hur kommer ursprungsmärkning av gas att regleras i förhållande till rapportering i unionsdatabasen? Det bör klargöras om ursprungsmärkning med ursprungsgarantier för gas kan ske frikopplat från unionsdatabasen eller om ursprungsgarantier måste annulleras av samma aktör som gör anspråk på gasen i databasen.

Rapporteringsskyldig för koldioxidsnåla bränslen behöver pekas ut

3 kap. 1 § i lagen (2010:598) om hållbarhetskriterier pekar ut vilka aktörer som är rapporteringsskyldiga för olika drivmedel och bränslen.

Energimarknadsinspektionens förslag innehåller inte några förslag på tillägg i den paragrafen som pekar ut vem som är rapporteringsskyldig för koldioxidsnåla bränslen. Eftersom lagen om hållbarhetskriterier var under omarbetning när Energimarknadsinspektionen levererade sitt uppdrag är det förstående att dessa ändringar inte fanns med, men regeringen bör lägga till sådana ändringar.

Anslutning av produktionsanläggningar för förnybar gas och koldioxidsnål gas offentliggörande av tariffer för anslutning av gas från förnybara energikällor

Energimarknadsinspektionen föreslår i avsnitt 5.7 att transmissionsnätsoperatörer och distributionsnätsoperatörer för gas, med undantag för vätgas, ska vara skyldiga att utarbeta och offentliggöra standardiserade rutiner för anslutning av produktionsanläggningar för förnybar gas och koldioxidsnål gas. Rutinerna ska godkännas av tillsynsmyndigheten och säkerställa icke-diskriminerande anslutningar. Förslaget omfattar även krav på att avgifter och villkor för anslutning ska offentliggöras samt att anslutningar ska genomföras inom skälig tid.

Energimyndigheten välkomnar förslaget som syftar till att skapa tydliga och standardiserade rutiner för anslutning av produktionsanläggningar till gasnätet. Detta är en viktig åtgärd för att främja en effektiv och icke-diskriminerande integration av förnybara gaser i energisystemet. Energimyndigheten ser dock behov av vissa förtydliganden och kompletteringar.

- Förslaget anger att anslutning ska ske inom skälig tid, vilket definieras som mindre än två år. Däremot saknas en tidsgräns för när nätsoperatören ska lämna offert till kund. Energimyndigheten anser att detta bör specificeras.
- Det saknas vägledning kring vad som utgör en skälig kostnad för anslutning av produktionsanläggningar till gasnätet. Detta skulle behöva komplettera förslaget. Det bör även tydliggöras vem som äger och förvaltar de standardiserade rutinerna för anslutning av produktionsanläggningar till gasnätet.
- I förslaget definieras biometan som ”biogas som renats från koldioxid”. Energimyndigheten anser att denna definition är alltför generell och föreslår att definitionen istället hänvisar till gällande standard.
- På sidan 389 i förslaget föreligger sannolikt ett tryckfel där begreppet *transmissionsnätsoperatören* används i ett sammanhang där det rimligen borde stå *distributionsnätsoperatören*. Detta bör korrigeras för att undvika oklarheter.

Allmänna regler för organisation av marknaden

EU:s skrivning i direktivet (EU) 2024/1788, Artikel 3, Punkt 5 (s.141 i Energimarknadsinspektionens rapport), ”Medlemsstaterna ska säkerställa att marknadsaktörer från tredjeländer, när de bedriver verksamhet på de inre marknaderna för naturgas och vätgas, efterlever tillämplig unionsrätt och nationell rätt, inbegripet den som rör miljö och säkerhet.”

Energimarknadsinspektionen bedömer att ingen ytterligare åtgärd krävs, eftersom

juridiska personer i Sverige redan är skyldiga att följa gällande bestämmelser. Energimyndighetens tolkning är att EU:s avsikt främst är att understryka vikten av att befintliga regler faktiskt efterlevs, snarare än att införa nya regler. Det kan vara värdefullt att förtydliga denna bedömning i förslaget, så att det framgår varför punkten inte motiverar några nya åtgärder.

Beslut i detta ärende har fattats av Generaldirektör Caroline Asserup. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit avdelningschef Lena Kling och chefsjuristen Rikard Janson. Föredragande har varit handläggaren Karl Lindblad.

Detta beslut är elektroniskt signerat i Energimyndighetens ärendehanteringssystem och saknar därför namnunderskrifter.

Caroline Asserup